SWV PO 30 06

Werkwijze dyslexieteam

Michelle Nikkelen

SWV PO 30 06

Dyslexie

De definitie van dyslexie volgens Stichting Dyslexie Nederland luidt als volgt: ‘Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, dat niet het gevolg is van omgevingsfactoren en/of een lichamelijke, neurologische of algemene verstandelijke beperking' (SDN 2016). Ongeveer 3 tot 5% van de leerlingen heeft dyslexie.

Maar niet iedereen met een dyslexieverklaring komt in aanmerking voor vergoede behandeling.

Ernstige, Enkelvoudige Dyslexie (EED)

Als er sprake is van ernstige lees- en/of spellingproblematiek, kan een leerling in aanmerking komen voor specialistische (vergoede) zorg. Dit bestaat uit een vergoed dyslexieonderzoek en indien geïndiceerd een dyslexiebehandeling (zwakste 10% van de leerlingen).

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs 30 06 (SWV PO 30 06) werkt sinds oktober 2016 met een dyslexieteam. Dit dyslexieteam is verantwoordelijk (in opdracht van de gemeente) voor de toegang tot de vergoede dyslexiezorg én adviseert intern begeleiders (van de scholen)over in te zetten ondersteuning.

SWV PO
30 06

Signalering

Het onderwijs heeft als taak goed lees- en spellingonderwijs te geven. Daarbij hoort dat lees- en spellingproblemen zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en dat er bij een achterstand intensieve begeleiding wordt geboden. Voor een kleinere groep zijn goed onderwijs en intensivering van begeleiding ontoereikend en is behandeling door een zorgverlener wenselijk. Leerlingen kunnen pas worden doorverwezen naar de zorg als er sprake is van een ernstige achterstand die blijft bestaan (criterium van achterstand), ook na herhaalde interventies (criterium van hardnekkigheid). Pas dan kan een vermoeden van dyslexie worden uitgesproken en kan de leerling worden aangemeld voor gespecialiseerde diagnostiek (Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie, *Leidraad vergoedingsregeling dyslexie van onderwijs naar zorg: doorverwijzing bij een vermoeden van dyslexie*).

SWV PO 30 06

Criteria voor doorverwijzing

Het onderwijs onderbouwt de ernst van het lees-/spellingprobleem door aan te tonen dat er sprake is van een ernstige, hardnekkige achterstand:

Het aantonen van achterstand
De achterstand is dusdanig als de scores op 3 hoofdmeetmomenten waren:
Lezen: 3 x een V- (min)-score of E-score (zwakste 10%) OF
Lezen: 3 x een V-score of lage D-score (zwakste 20%) en Spelling: 3 x een V-(min)-score of E-score (zwakste 10%)
Vanuit de definitie van dyslexie wordt de achterstand op lezen beoordeeld op woordleesniveau.

Het aantonen van hardnekkigheid
Wanneer de lees- en/of spellingontwikkeling achterblijft ondanks goed uitgevoerde en voldoende intensieve interventies op ondersteuningsniveau 2 en ondersteuningsniveau 3 worden de lees-/spellingproblemen hardnekkig genoemd: de lees- en/of spellingontwikkeling stagneert en de leerling profiteert niet of nauwelijks van de geboden interventies.

SWV PO 30 06

Taken

De taken van het dyslexieteam bestaan uit:

1. het beoordelen van aanvragen voor vergoed onderzoek naar EED en het doorsturen van deze aanvragen naar de betreffende gemeente;
2. het beantwoorden van consultatievragen van scholen en zorgaanbieders;
3. het beoordelen van aanvragen voor verlenging van behandeling.

Doorontwikkeling

Vanaf 2018 is de werkwijze geëvalueerd en is er gestart met het doorontwikkelen van de pilot.

Er is op vier pijlers verbetering ingevoerd.

1. Procesoptimalisatie
2. Capaciteit
3. Comorbiditeit
4. Preventieve activiteiten

Voor meer informatie, zie: https://www.swvpo3006.nl/doorontwikkeling-dyslexieteam/

Datamonitor

Om meer inzicht te krijgen in waar extra inzet op preventie nodig is en om sturingsinformatie aan te leveren aan gemeenten, schoolbesturen en scholen, is er een datamonitor opgezet. Via deze datamonitor zijn verschillende gegevens in beeld gebracht.

SWV PO 30 06

Figuur 1: Percentage aanvragen voor vergoed onderzoek naar EED per gemeente.

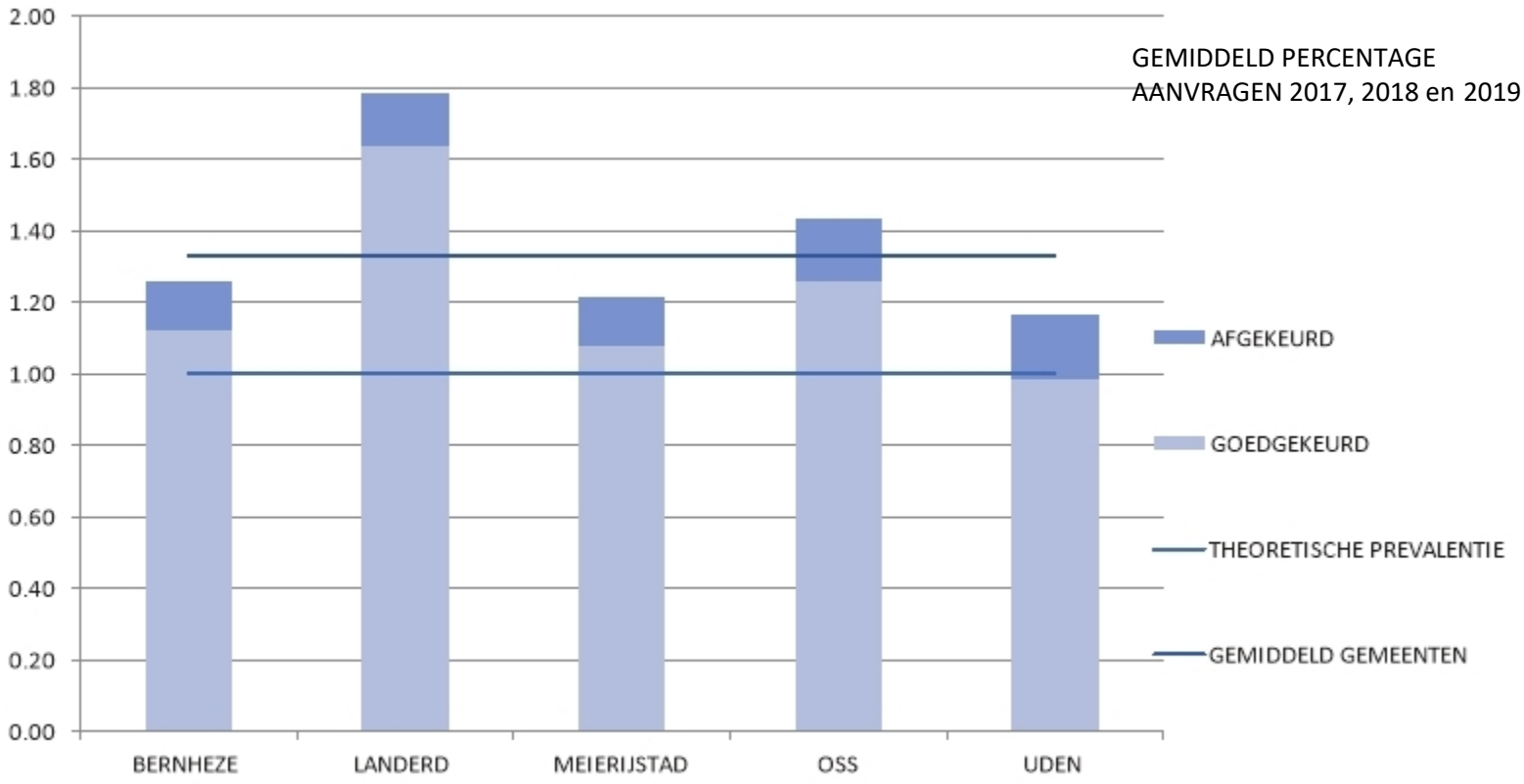

Figuur 2: Percentage aanvragen voor vergoed onderzoek naar EED in Meierijstad

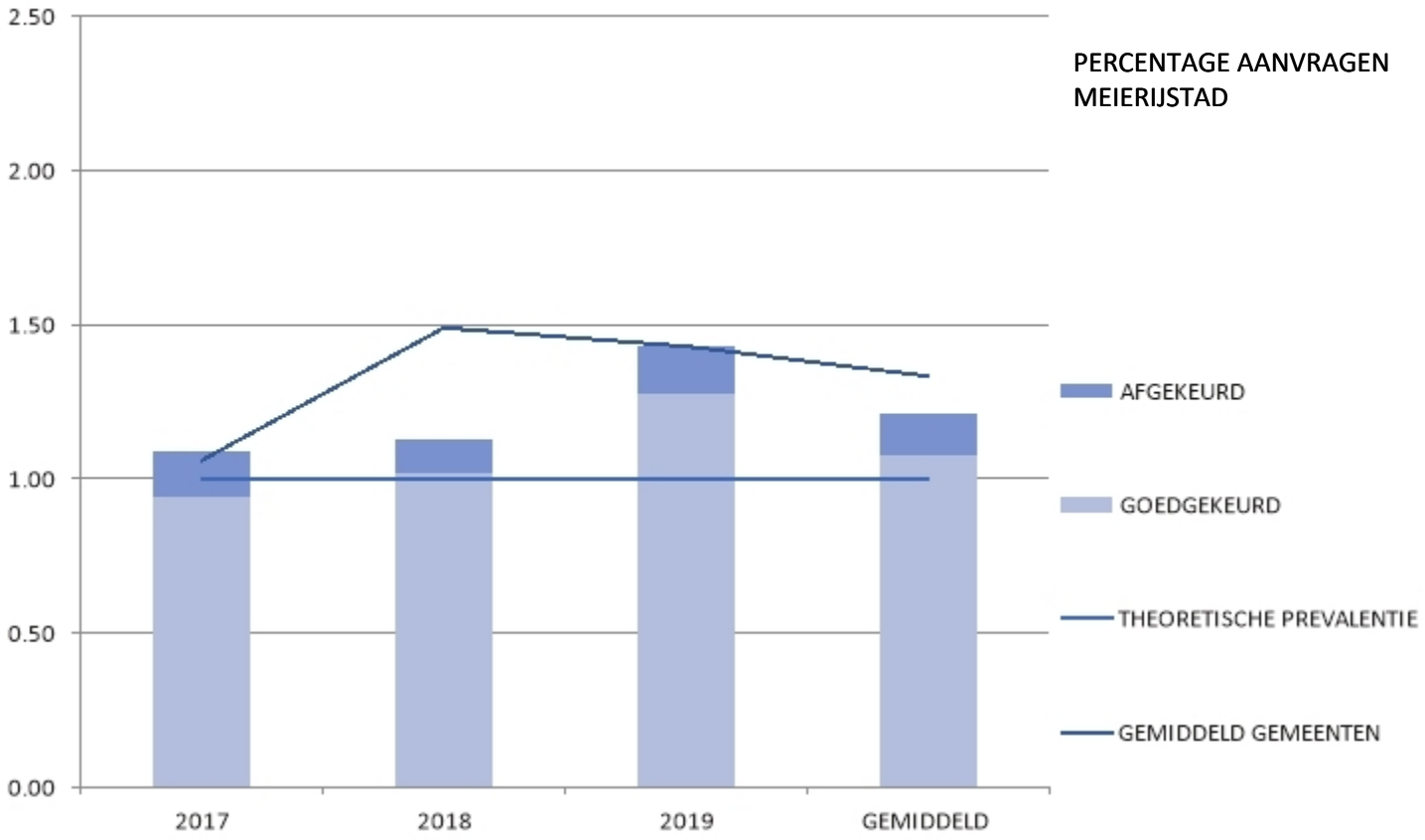

Figuur 3: Percentage EED diagnoses na vergoed onderzoek per gemeente

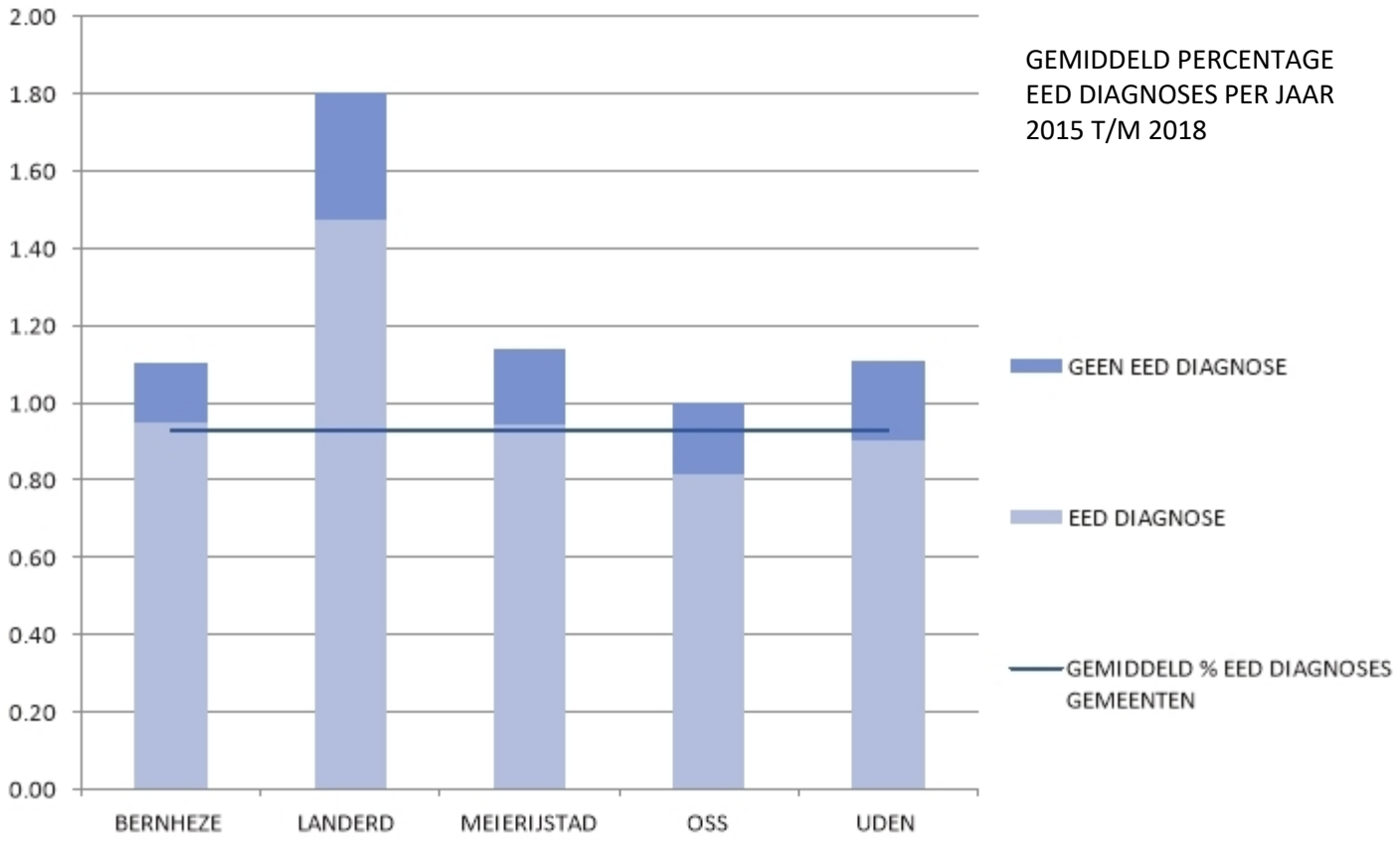

Figuur 4: Percentage EED diagnoses na vergoed onderzoek in Meierijstad

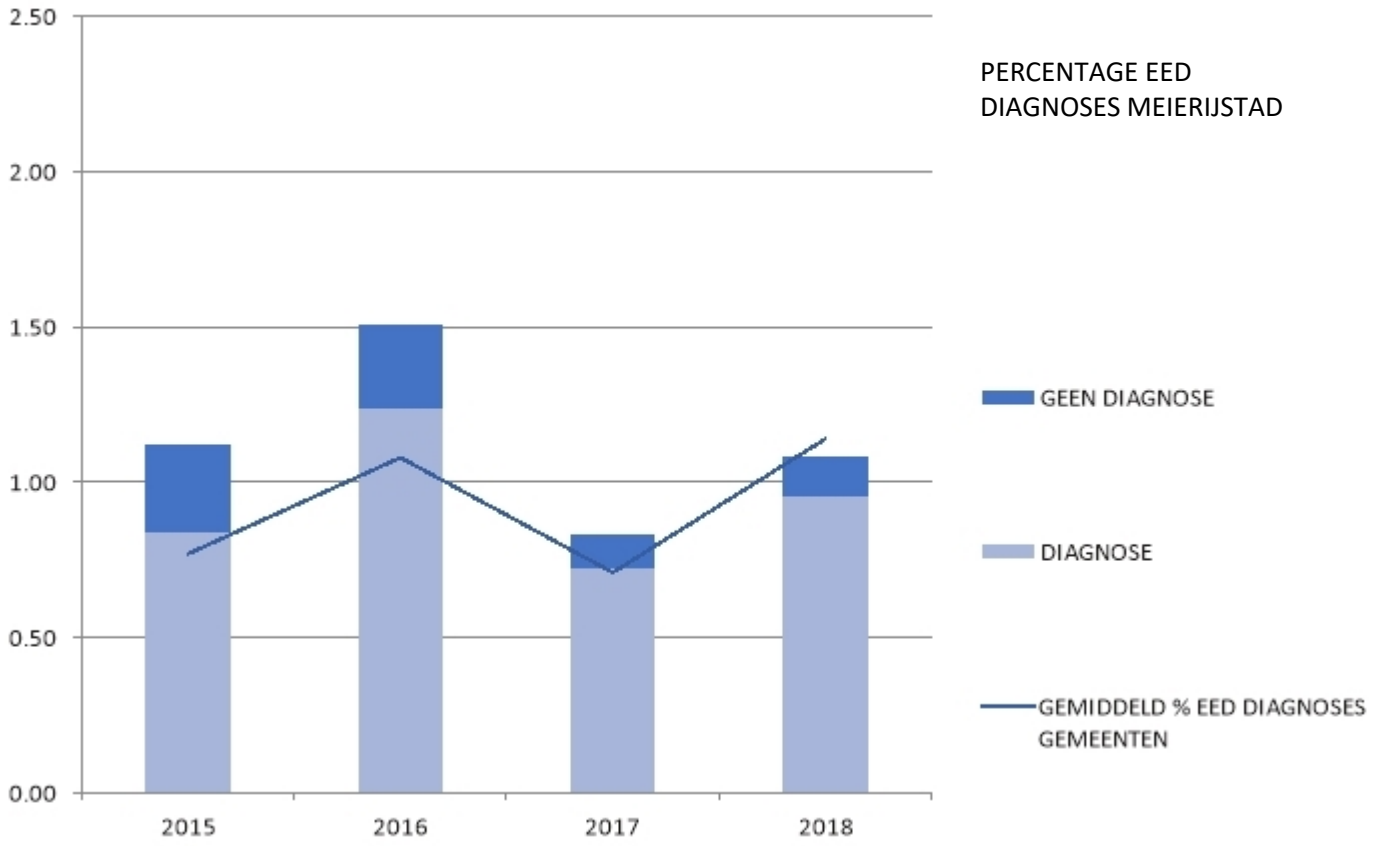

Onderzoek en behandeling EED

Het vergoede dyslexieonderzoek wordt afgenomen bij een zorgaanbieder. Als uit het onderzoek naar voren komt dat een leerling Ernstige Enkelvoudige Dyslexie heeft, komt deze leerling in aanmerking voor vergoede behandeling. Dit is een afgebakende en geprotocolleerde behandeling. Na afloop van de behandeling is de school weer verantwoordelijk, dit houdt in dat de school dan op basis van haar zorgplicht zorgt voor de extra ondersteuning die nog nodig is.

Het dyslexieteam als ‘Best Practise’

De afgelopen periode is er veel geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de dyslexieketen. De manier waarop dit in onze regio vorm heeft gekregen, is geselecteerd als ‘goed voorbeeld’ door het landelijke Stimuleringsprogramma Aanpak Dyslexie (zie ook: https://www.dyslexiecentraal.nl/leren/leren-van-goede-voorbeelden/samenwerkingsverband-primair-onderwijs-30-06). Daarnaast is de opgestelde datamonitor gedeeld met het ministerie van VWS en OCW, als input en ter inspiratie voor een mogelijke landelijke monitor.

SWV PO 30 06

Werkwijze dyslexieteam

Michelle Nikkelen

SWV PO 30 06

Dyslexie

De definitie van dyslexie volgens Stichting Dyslexie Nederland luidt als volgt: ‘Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, dat niet het gevolg is van omgevingsfactoren en/of een lichamelijke, neurologische of algemene verstandelijke beperking' (SDN 2016). Ongeveer 3 tot 5% van de leerlingen heeft dyslexie.

Maar niet iedereen met een dyslexieverklaring komt in aanmerking voor vergoede behandeling.

Ernstige, Enkelvoudige Dyslexie (EED)

Als er sprake is van ernstige lees- en/of spellingproblematiek, kan een leerling in aanmerking komen voor specialistische (vergoede) zorg. Dit bestaat uit een vergoed dyslexieonderzoek en indien geïndiceerd een dyslexiebehandeling (zwakste 10% van de leerlingen).

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs 30 06 (SWV PO 30 06) werkt sinds oktober 2016 met een dyslexieteam. Dit dyslexieteam is verantwoordelijk (in opdracht van de gemeente) voor de toegang tot de vergoede dyslexiezorg én adviseert intern begeleiders (van de scholen)over in te zetten ondersteuning.

SWV PO
30 06

Signalering

Het onderwijs heeft als taak goed lees- en spellingonderwijs te geven. Daarbij hoort dat lees- en spellingproblemen zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en dat er bij een achterstand intensieve begeleiding wordt geboden. Voor een kleinere groep zijn goed onderwijs en intensivering van begeleiding ontoereikend en is behandeling door een zorgverlener wenselijk. Leerlingen kunnen pas worden doorverwezen naar de zorg als er sprake is van een ernstige achterstand die blijft bestaan (criterium van achterstand), ook na herhaalde interventies (criterium van hardnekkigheid). Pas dan kan een vermoeden van dyslexie worden uitgesproken en kan de leerling worden aangemeld voor gespecialiseerde diagnostiek (Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie, *Leidraad vergoedingsregeling dyslexie van onderwijs naar zorg: doorverwijzing bij een vermoeden van dyslexie*).

SWV PO 30 06

Criteria voor doorverwijzing

Het onderwijs onderbouwt de ernst van het lees-/spellingprobleem door aan te tonen dat er sprake is van een ernstige, hardnekkige achterstand:

Het aantonen van achterstand
De achterstand is dusdanig als de scores op 3 hoofdmeetmomenten waren:
Lezen: 3 x een V- (min)-score of E-score (zwakste 10%) OF
Lezen: 3 x een V-score of lage D-score (zwakste 20%) en Spelling: 3 x een V-(min)-score of E-score (zwakste 10%)
Vanuit de definitie van dyslexie wordt de achterstand op lezen beoordeeld op woordleesniveau.

Het aantonen van hardnekkigheid
Wanneer de lees- en/of spellingontwikkeling achterblijft ondanks goed uitgevoerde en voldoende intensieve interventies op ondersteuningsniveau 2 en ondersteuningsniveau 3 worden de lees-/spellingproblemen hardnekkig genoemd: de lees- en/of spellingontwikkeling stagneert en de leerling profiteert niet of nauwelijks van de geboden interventies.

SWV PO 30 06

Taken

De taken van het dyslexieteam bestaan uit:

1. het beoordelen van aanvragen voor vergoed onderzoek naar EED en het doorsturen van deze aanvragen naar de betreffende gemeente;
2. het beantwoorden van consultatievragen van scholen en zorgaanbieders;
3. het beoordelen van aanvragen voor verlenging van behandeling.

Doorontwikkeling

Vanaf 2018 is de werkwijze geëvalueerd en is er gestart met het doorontwikkelen van de pilot.

Er is op vier pijlers verbetering ingevoerd.

1. Procesoptimalisatie
2. Capaciteit
3. Comorbiditeit
4. Preventieve activiteiten

Voor meer informatie, zie: https://www.swvpo3006.nl/doorontwikkeling-dyslexieteam/

Datamonitor

Om meer inzicht te krijgen in waar extra inzet op preventie nodig is en om sturingsinformatie aan te leveren aan gemeenten, schoolbesturen en scholen, is er een datamonitor opgezet. Via deze datamonitor zijn verschillende gegevens in beeld gebracht.

SWV PO 30 06

Figuur 1: Percentage aanvragen voor vergoed onderzoek naar EED per gemeente.

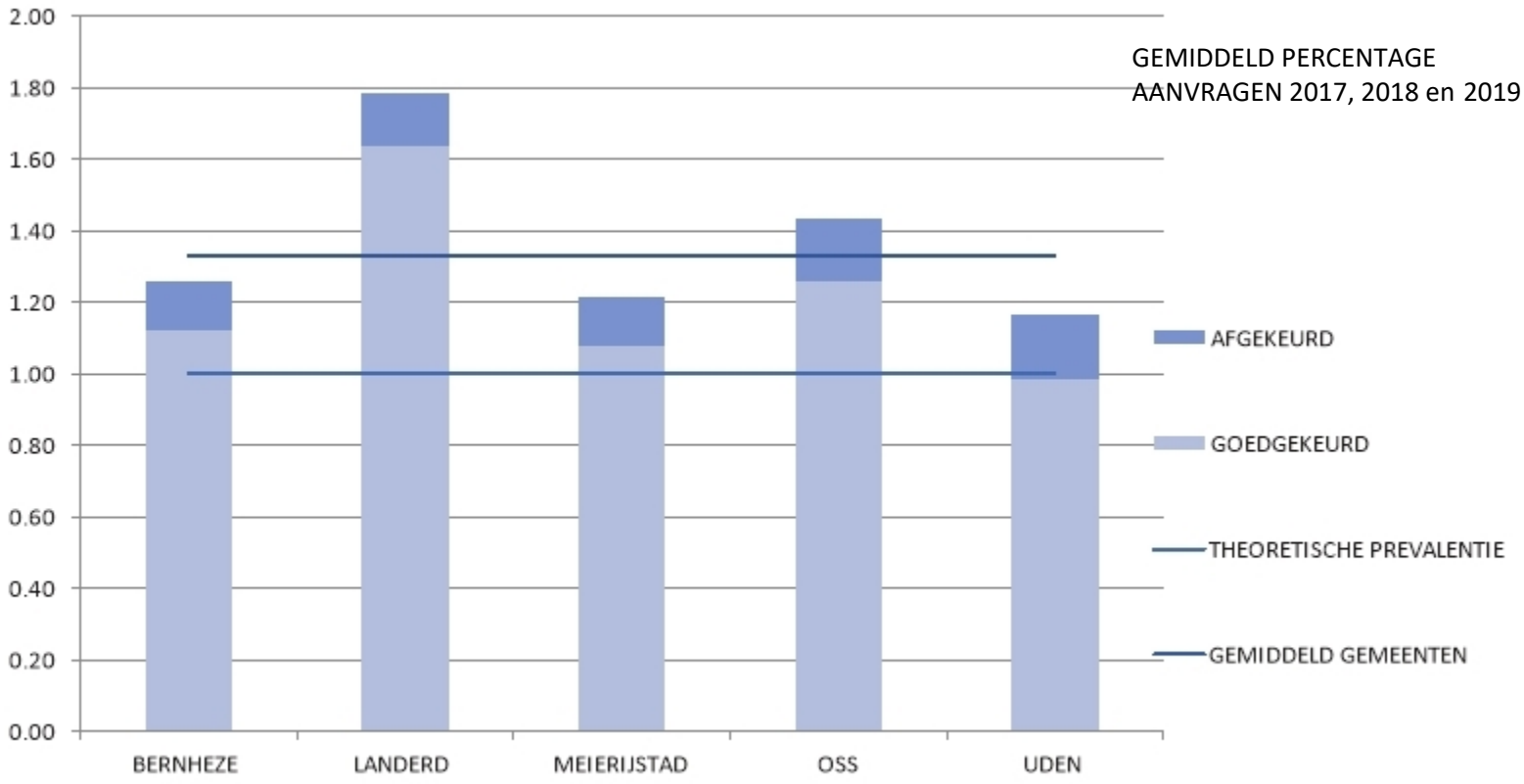

Figuur 2: Percentage aanvragen voor vergoed onderzoek naar EED in Meierijstad

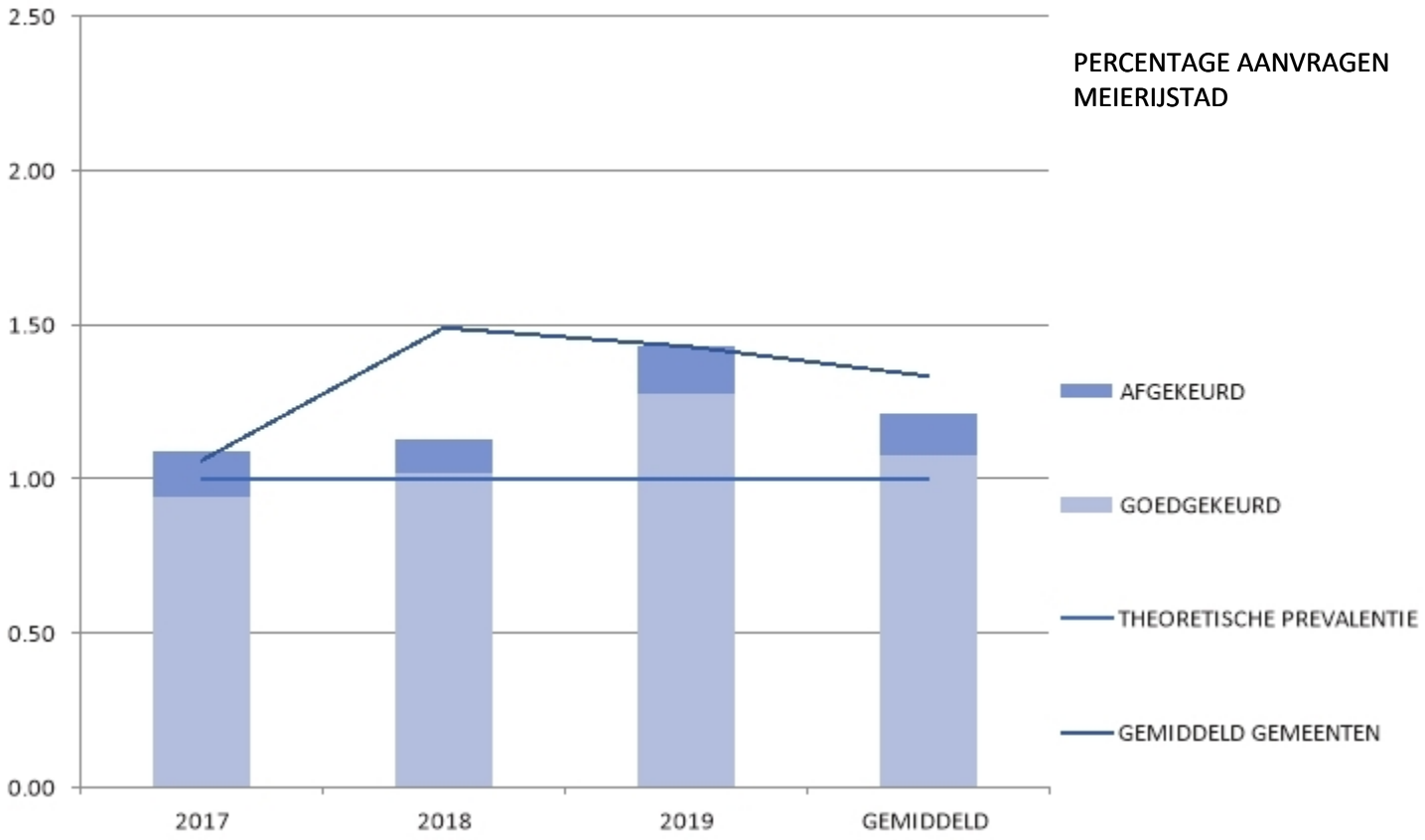

Figuur 3: Percentage EED diagnoses na vergoed onderzoek per gemeente

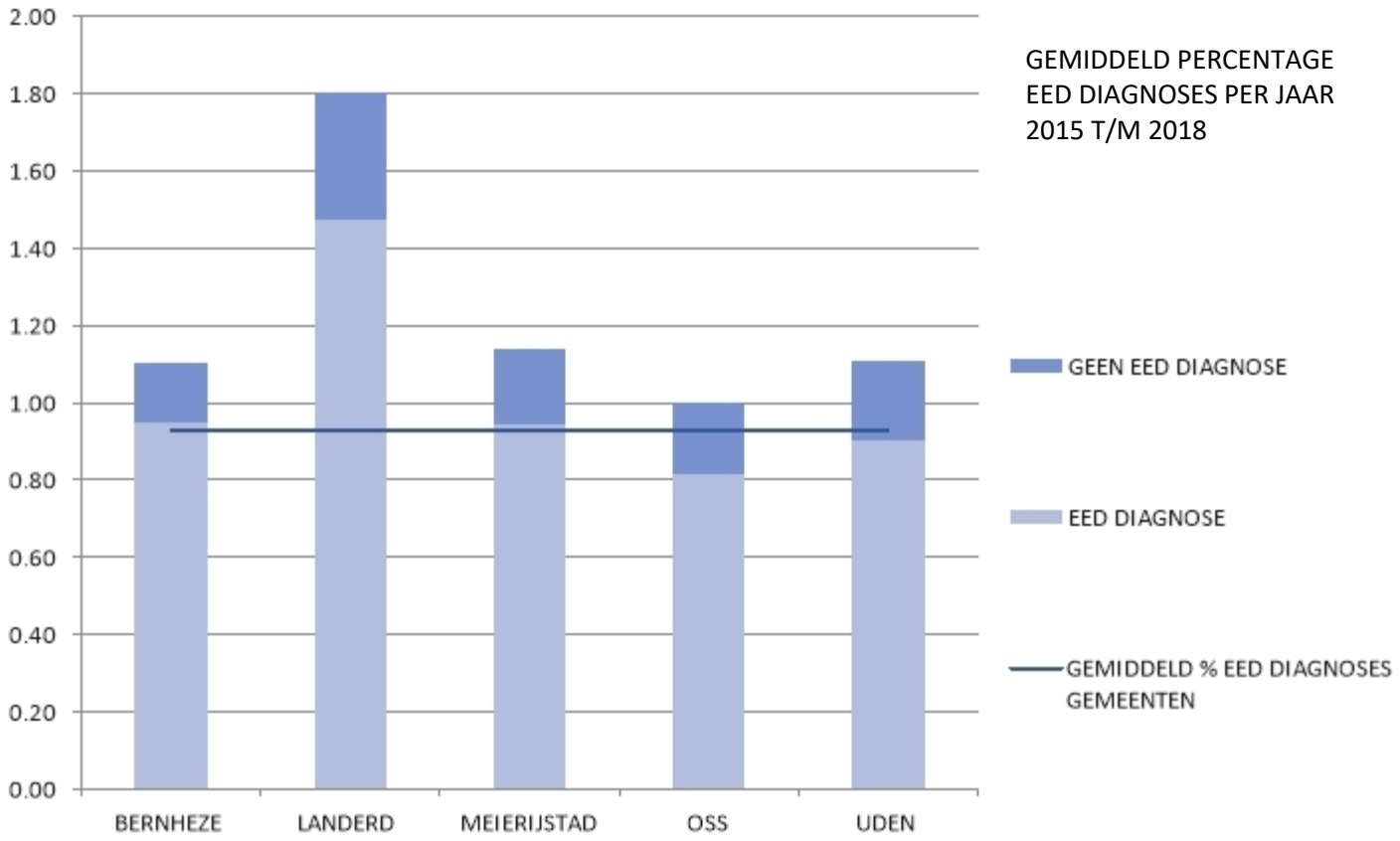

Figuur 4: Percentage EED diagnoses na vergoed onderzoek in Meierijstad

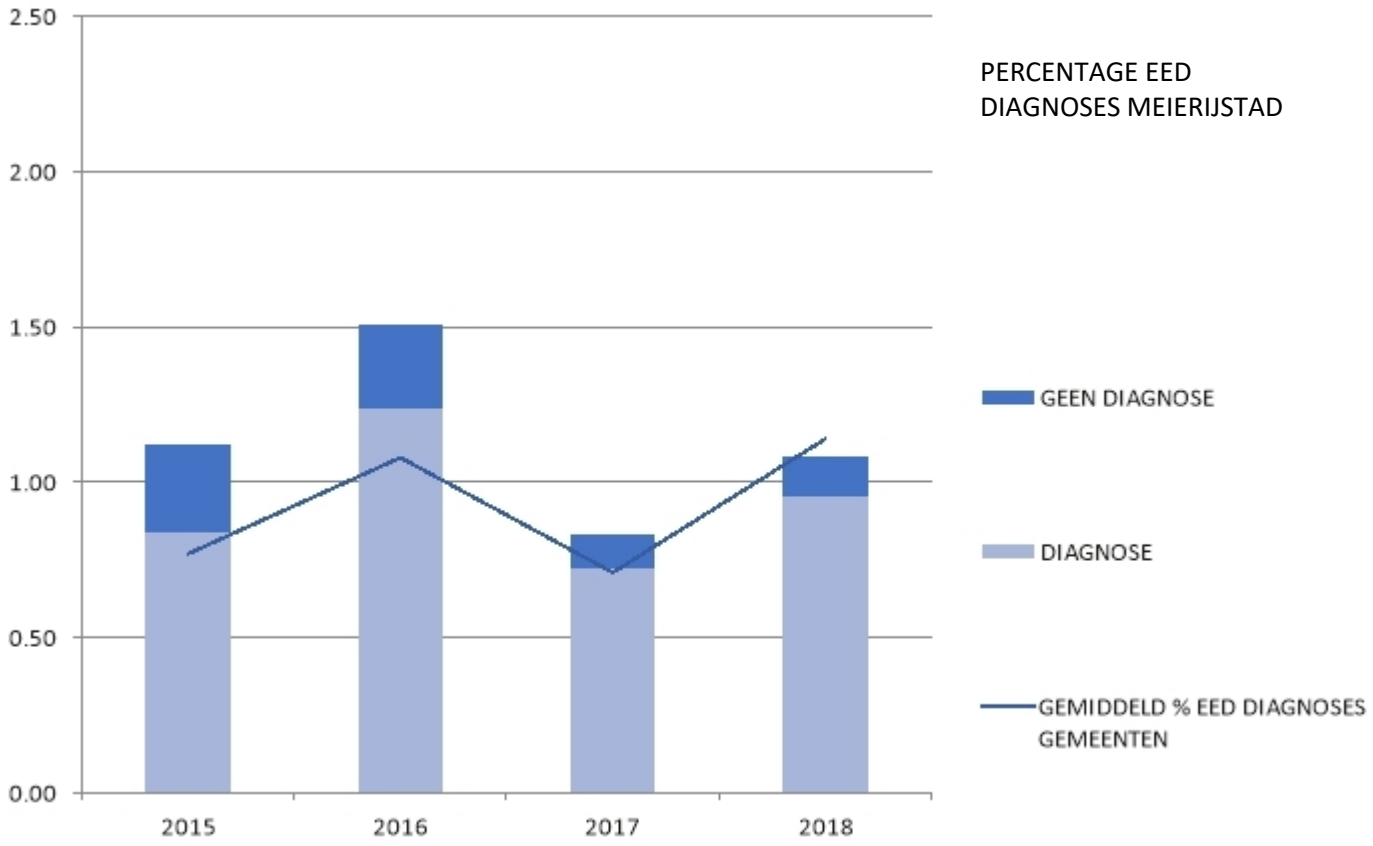

Onderzoek en behandeling EED

Het vergoede dyslexieonderzoek wordt afgenomen bij een zorgaanbieder. Als uit het onderzoek naar voren komt dat een leerling Ernstige Enkelvoudige Dyslexie heeft, komt deze leerling in aanmerking voor vergoede behandeling. Dit is een afgebakende en geprotocolleerde behandeling. Na afloop van de behandeling is de school weer verantwoordelijk, dit houdt in dat de school dan op basis van haar zorgplicht zorgt voor de extra ondersteuning die nog nodig is.

Het dyslexieteam als ‘Best Practise’

De afgelopen periode is er veel geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de dyslexieketen. De manier waarop dit in onze regio vorm heeft gekregen, is geselecteerd als ‘goed voorbeeld’ door het landelijke Stimuleringsprogramma Aanpak Dyslexie (zie ook: https://www.dyslexiecentraal.nl/leren/leren-van-goede-voorbeelden/samenwerkingsverband-primair-onderwijs-30-06). Daarnaast is de opgestelde datamonitor gedeeld met het ministerie van VWS en OCW, als input en ter inspiratie voor een mogelijke landelijke monitor.